

ΠΑΤΡΙΣ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

Ἐτήσια συνδρομὴ προκλήρωσις

Ἐν Χανίοις καὶ τῷ τμήματι αὐτῶν μετ. 2
Ἐν Ρεθύμνῃ καὶ Ἡρακλείῳ 2 1/2
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα 15

Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς «Πατρίδος»

Τὰ ἀποσταλλόμενα ἐγγράφα καὶ μηδὲν ἀποδοτέα δὲν ἐπιστρέφονται

Τιμὴ καταγραφῶν

Ἐν τῷ σώματι τῆς ἑφημερίδος

Δι' ἕκαστον στίχον . . . Γρ. 1

Ἐν ταῖς εἰδοποιήσεσι . . . 1/2

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ Διοικητὴς καὶ Συντάκτης.

Ἡ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΑΛΠΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΚΡΙΤΑΙ ΑΥΤΗΣ.

Ζ'.

ὑπολείπεται ἄρα ἐπὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὴν σύμβα-
σιν καὶ ὑπὸ οἰκονομικῆν ἑποψίαν.

Τὸ ὀργανικὸν διάταγμα ἐν τῷ παρὰ πόδας τοῦ
τελευταίου 1Α' άρθρου ἐδαφίῳ, τῷ ἐπίχοντι τόπον
εἰσαγωγῆς τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος, ἀναφέρει
μὲν ὅτι ἐπὶ τῶν βασῶν τοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος
πυνετάχθησαν ἰδιαιτέροι κανονισμοὶ ἀφορῶντες εἰς
τὰ δικαστήρια καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν
ἐπιχειρήσιν τῆς νήσου ἐν τούτοις οὐδένα κανονισμὸν
ἰδιαιτέρον ἔχει διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς συ-
νέβη διὰ τὴν δικαστικὴν καὶ διοικητικὴν. Καὶ τοῦτο
ἐπράξεν ὁ νομοθέτης διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι
δὲν εἶχε καὶ τί νὰ κανονίσῃ. Γαῖοντι ἀφοῦ καὶ οἰκονο-
μικῶς καὶ ταμειακῶς ἦτο ἡ Κρήτη ἠνωμένη μετὰ τῆς
λοιπῆς Ἀυτοκρατορίας, κανονισμὸς ἰδιαιτέρος τῆς οἰ-
κονομικῆς διαχειρίσεως καθίστατο περιττός, τοῦτο
ἔβλεπεν εἶδαι ἀπλῆ ἐπανάληψις τῶν κατ' ὄλην τὴν
Ἀυτοκρατορίαν ἰσχυόντων κανονισμῶν καὶ οὐδὲν πλέ-
ον ἠράσθη λοιπὸν ὁ νομοθέτης ἀναγράφει τῶσδε
καὶ μόνον ἄρθρα οὐχὶ ἐν εἰδικῇ κεφαλῆῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς
καθήκοι τοῦ Συμβουλίου τῆς Γεν. Διοικήσεως, τὰ ἄρ-
θρα 17, 18, 19 καὶ 20, καὶ ν' ἀναθίσθαι εἰς τὸ Συμβού-
λιον τῆς Γεν. Διοικήσεως ἀκατὰ μὲν τὸ 17 ἄρθρον τὴν
ἐπιχειρήσιν τῆς ἐπιτελευτῆς τῶν ἀμείνων φόρων τῶν ὀ-
ρειῶν τῆς εἰσαγωγῆς ἔβλεπε διατάσσει νόμος τις ἠγ-
κουρός τις ἀπόφασις τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς νήσου,
δὲν τούτῳ δὲ καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἐπιτελευτῆς
τῶν ἀμείνων φόρων τῶν ἀπολασθέντων παρὰ τῆς
καυτῆς Συνελεύσεως καὶ ἐγκριθέντων κατὰ δὲ τὸ 18
ἄρθρον τὴν ἐπιτελευτῆν τῆς τακτικῆς χρηματικῆς δια-
χειρίσεως ὄλων τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν ἐπιτελευ-
τῶν καὶ δαπανῶν τῶν ὀρειῶν ἢ λογιστικῆ ἑξακριβω-
σεως ἀνατίθεται ὑπὸ τῶν ὄρων εἰς τὰ συμβούλια τῶν
ἑν. Διοικήσεων κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 19 τὴν ἐξακρι-
βῶσιν καὶ διατήρησιν τῶν ἐν τῇ νήσῳ κινήτων καὶ
ἐκκινήτων, ἅτινα ἀνήκοντα εἰς τὴν Κυβέρνησιν εὐρί-
σκονται ὑπὸ τῆς ἀμείνων διαχειρίσεως τοῦ Ἀυτοκρα-
τορικοῦ ταμείου, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τὴν ὑπο-
χρέωσιν νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὴν ἑτήσιον Γεν. Συνέλευσιν
καὶ αἰτιολογῆ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προλαβόντος
ἑτησίου ἔτους καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπο-
μμένου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα εἶναι
ὑπέχθησαν εἰς τὴν τοπικὴν ἀρχὴν. Τούτοιο τὸ
ὄλον οἰκονομικὸν οἰκοδόμημα τῆς Κρήτης πρὸ τῆς
συμβάσεως, οἰκοδόμημα ἀνεγέρθη ἀποκλειστικῶς διὰ
μόνην τὴν Ἰψ. Πύλιν, οὐδόλλως δὲ διὰ τὴν Κρήτην.
Ἡ σύμβασις ὁμοῦ ἦλθε καὶ εἰσήγαγε τὴν Κρήτην εἰς
αὐτὸ.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς συμβάσεως ἀναγνωρίζουσα ὅτι ἡ
κρίσιμα θὰ ἀπέβαιναν χρήσιμα ὅσα καὶ ἀν' ὁ τόπος ἀ-
πέκτα πρόνοια, ἄνευ τῆς οἰκονομικῆς ἀποστάσεως
αὐτοῦ ἀπὸ τῆς λοιπῆς Ἀυτοκρατορίας, πᾶσαν κατεβί-
λε προσπάθειαν πρὸς ἐπιτελείν τούτου. Καὶ ὅντως ἐν
αἷς οἰκονομικαῖς δυσχεραῖαις διετέλει ἡ Κεντρικὴ Κυ-
βέρνησις, ἄδυνατοῦσα νὰ πληρώσῃ καὶ αὐτοῦ τοῦς μισ-
θοῦς τῶν ὑπαλλήλων, ὁ τόπος δὲν ἠδύνατο νὰ προ-
εσθῶν ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ ταμείου ὕλικὴν βοήθειαν
οὐδὲ διὰ τὴν σύστασιν σχολείων, οὐδὲ διὰ τὴν κατα-

σκευὴν διαμορφώσῃ τὴν ἐπιτελείαν καὶ ἀπόλυτον
εἶχεν ἄνευ ἄλλου ἑτέρου λόγου οὐχ ἦτον
σπουδαία περίστασις ἐν ἡ ὑπαλληλοὶ τῶν διαφο-
ρων κατὰ τὴν ἀμείνων ὑπηρεσίας μισθοδοτούμενοι
παρὰ τοῦ ταμείου τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς οὐδὲν θὰ ἐ-
λογίζοντο καὶ πάλιν τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ. Τίς
δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ἐπικρατοῦν τότε παρὰ τοῖς ὑπαλ-
ληλοῖς σύστημα ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν πρὸς τὸν
λαόν; Ἀγέρωχοι ὅσον καὶ ἀμαθεῖς κατὰ τὸ πλεῖστον
οἱ ὑπαλληλοὶ ἐθεώρουν ἑκυτοῦς ὡς ὑπερανθρώπινα ὄν-
τα, ἢ τοῦλάχιστον ὡς ἄλλους Μανδάρινοισ, πρὸς ὃ δ
χωρικός διὰ νὰ παραστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔδει νὰ
προσέλθῃ μεθ' ὑποκλίσεων καὶ τρυφῶν, εἰδ' ἄλλως
ἀπεπέμπετο μεθ' ὕβρων. Δὲν λέγω ὅτι δὲν ὑπῆρξαν
ἐν τῷ ἐξαίρεσιν ἄλλ' αὐταὶ ἀνευρίσκοντο παρ' ὑ-
παλλήλους μικροῖς, προσληφθέντες ἐκ τῶν τάξεων τοῦ
λαοῦ, ἐλλείπει τῶν ἀριστοκρατικῆν θέσιν ἀντιποιοῦ-
μένων ἀφοσιωμένων ἢ γόνων αὐτῶν, ὅστινες προτι-
μῶντο πάντοτε εἰς τὰς ὑψηλὰς καὶ προσοδοφόρας θέ-
σεις. Καὶ δὲν ἐρημάτιον ἐπὶ ἴτη τότε οὐχὶ ἀμετασ-
σάρητος ἢ ἄλλως παραπλήσιος ὑπαλλήλους, εἰς ἃς θέ-
σεις δὲν ἐθεωρήθησαν καὶ σήμερον ἐτι ὡς χρῆσιμα τὰ
πολλὰ γράμματα, ἵνα μεταχειρισθῶ τὴν κοινὴν ἐκ-
φρασίαν, ἀλλὰ καὶ ἀρχιγραμματίαις τῆς Γεν. Διοική-
σεως ἄνθρωπος μὴδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα του γνωρίζω νὰ
γνώσῃ ὁρθῶς, ὁ κ. Πατριδῆς.

Τὸ σύστημα τούτο, τὰ ὁποῖα βαρῆς ἔραρον ὁ τε-
σοῦτον ἔχων ὑπερήφανον τὸν χαρακτῆρα Κρητικῆς λα-
οῦ, φυσικῶ τῷ λόγῳ θὰ μεταβάλλετο ἐπὶ τὸ βέλτιον,
ἐάν ἐξ ἰδιαιτέρου ταμείου τῆς Κρήτης μισθοδοτούντο
οἱ ὑπαλληλοὶ. Καὶ λέγω θὰ μεταβάλλετο ἐπὶ τὸ
βέλτιον καὶ οὐχὶ θὰ ἐκλείθετο τέλος, διότι διὰ νὰ
συμβῆ καὶ τὸ τελευταῖον ἔδει καὶ ὁ διορισμὸς τῶν
ὑπαλλήλων νὰ ἐγένετο ἐκ Κρητῶν ὑπευθύνων ἀπέ-
κτανι τοῦ τόπου, ὅπερ ἡμῶς δὲν κατέστη δυνατόν νὰ
ἐπιτελεσθῆ. ὑπολείπεται ἄρα τὸ πρῶτον, τὸ τῆς μι-
σθοδοσίας ἐκ ταμείου Κρητικοῦ. Τούτο θὰ καθίστα ὅπως
ἤδη ποτε τοῖς ὑπαλλήλους προσηκόντοτέρον ἐπὶ τῶν
συμφερόντων τοῦ λαοῦ, διότι ὁ τόπος, ὡς μισθοδο-
τῶν αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου ταμείου του, ἀπέκτα
τοῦλάχιστον τὸ δικαίωμα νὰ παραπονητῆ κατ' αὐτῶν
καὶ ἐνδεδομένην περίστασι νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς δια-
γωγῆς τῶν. Καὶ ὅπως μάλιστα μὴ ἐξουδετερωθῇ τὸ
πλεονέκτημα τούτο ἐθεωρήθη ὡς συντελεστικὸν τὸ
νὰ ὄσιν οἱ ὑπαλληλοὶ ἐντόπιοι, διότι οἱ μὴ τοιοῦτοι
φυσικῶ τῷ λόγῳ ἠδύνατο νὰ πολιτευόνται ἀφοῦσε
ὑπὲρ μόνων τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων τῶν, καθὰ
μέλλοντες νὰ ζήσωσιν ἄλλαχθῇ, ἐκτός τῆς Κρήτης.

Παρὰ ταῦτα δὲ καὶ ἕτερα ἀγαθὰ, θετικώτερα μά-
λιστα, ὑπέσχετο ἡ σύστασις ἐσθίου Ταμείου τῆς Κρή-
της. Ἐν τῇ Κρήτῃ, χάρις εἰς τὸν Μέγαρον Βεζύρη
Ἀαλῆν Πασάν καὶ τὸν ὀργανικὸν νόμον του, ἐδημιουργ-
ήθησαν ἀρεταῖαι θέσεις ἀρκούντως σπουδαῖαι, ἀπορ-
ρέουσαι ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ. Ἦτοι αἱ θέσεις
τῶν δικαστῶν 1ον τοῦ μικτοῦ Δικαστηρίου τῆς Γεν.
Διοικήσεως, ἀπλοῦντι τῶν ἐφετῶν 2ον τῶν διοικητι-
κῶν μικτῶν δικαστηρίων, ἀπλοῦντι τῶν Πρωτοδικῶν
καὶ 3ον τῶν ἐπαρχιακῶν μικτῶν δικαστηρίων, δηλα-
νότι τῶν ἐρηνοδικιακῶν Παρῶν ἐπειτα οἱ τῶν Γεν.
Διοικητικῶν Συμβούλων καὶ αἱ τῶν κατὰ δικαιοῦσεως
διοικητικῶν Συμβούλων. Οἱ τῶν θέσεσι ταύτας κατα-
λαμβάνοντες ὑπαλληλοὶ, ὄντες μᾶλλον ἀνεξάρτητοι
τῶν λοιπῶν, ὡς ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καθίσταντο
ὄλων τοιοῦτοι, εἰ ἐμισθοδοτούντο καὶ ὑπ' αὐτοῦ, ἐ-
πομένως κατ' ἐξαιρήσιν οὗτοι ἠδύνατο, ἀσχετῶντα

νὰ εἶχον πατριωτισμὸν καὶ τὰς προσκούσας γνώσεις,
νὰ διαχειρίζονται τὴν εἰς χεῖρας τῶν ἐξουσιῶν ὑπὲρ
τοῦ νόμου καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἢ ἐπιτροπὴ τῆς συμβάσεως
λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν πᾶσαν κατεβάλε προσπάθειαν
καὶ ἐνέργειαν ὅπως ἡ Κρήτη ἀποσπασθῇ οἰκονομικῶς
ἀπὸ τῆς λοιπῆς Ἀυτοκρατορίας. Καὶ τὸ κατ' ἀρχάς
μὲν πράττειν ὅπως ἡ Κρήτη πληρώσῃ κατ' ἑτος ὀ-
ρισμένον φόρον εἰς τὴν Ἀυτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν,
ἀφαιμένων εἰς αὐτῇ τῶν τε ἀμείνων καὶ ἐμείνων φό-
ρων, ἀλλ' οἱ ἀποσταλλόμενοι ἐθεώρησαν τούτο ὑπερβα-
λτικώτερον ὄλον τῶν προτεθέντων ζητημάτων καὶ μετὰ
μαγίστης σφοδρότητος καταπολέμησαν κατ' ἀρχὴν
αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἕμερον ἀκαμπτος, ἀτε
θεωρούσα ὅτι ἄνευ λύσεως αὐτοῦ, συμφώνου πρὸς τὰς
προτάσεις τῆς, τὸ οἰκοδόμημα τοῦ ἔργου τῆς ἕμερον
ἄνευ στήριξι. Αἱ περὶ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου συζη-
τήσεις εἶχον καὶ τούτο τὸ ἐξαιρετικόν, ὅτι πολλὰς
διακόπησαν καὶ ἐπανελήθησαν πάντοτε μετὰ ζωηρό-
τητος, ἐπὶ καλῶ δὲ ἐφάνετο ὅτι ἐν τῷ ζητηματι
τούτῳ προοριστὰ νὰ καταγῆται τὸ ὄλον ἔργον τοσοῦ-
τον ἐφάνετο ἄδύνατον ὁ συμβιβασμὸς ἐπὶ τέλει ὁ-
μοῦς καταρθῶναι τοιοῦτος, ἀρκούντως ἱκανοποιῶν τὸν
τόπον ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ 13ου ἄρ-
θρου τῆς συμβάσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον τούτο ἡ Κρήτη
ἀποσπασθῇ ἐν μέσῳ μὲν οἰκονομικῶς, εἰς αὐτὴν μὲν
ἀρεθόντων τῶν ἀμείνων φόρων, εἰς δὲ τῆς αὐτῆς Κυ-
βερνήσιν μεινόντων τῶν ἐμείνων, πρὸς συντήρησιν τοῦ
τακτικοῦ στρατοῦ, οὐ ἢ τῆς συντηρίσεως διαπλην ῥη-
τῶς ἀνεγράφῃ ὅτι δὲν θὰ ἐπιβαρῶναι τὸν προϋπολο-
γισμὸν τῆς νήσου, ταμειακῶς δὲ ἰσοσχερῶς, ἴδιον ἕ-
χουσα προϋπολογισμὸν ὄλων ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῶν τῆς
Κεντρικῆς Κυβερνήσεως. Καὶ διενεμήθη μὲν τὸ μετὰ
τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν τῆς τοπικῆς ἀρχῆς πε-
ρίσσευμα μεταξὺ τῆς Ἰψ. Πύλης καὶ τῆς Κρήτης, ἦς
τὸ μερίδιον ὠρίσθη νὰ διατίθεται ὑπὲρ τῶν σχολείων
καὶ ὑπὲρ ἔργων δημοσίας ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ συνάμα
ἡ πρώτη ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ χορηγῆ εἰς
τὸ ταμεῖον τῆς Κρήτης μέχρι τοῦ ἡμισσεως τῶν εἰσο-
δημάτων τῶν τελωνείων τοῦ ἔτους ἐκείνου, καθὸ τὰ
ἔσοδα τῆς νήσου δὲν θὰ ἐκάλυπταν τὰ ἔσοδα, οἱ δὲ
μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων δὲν θὰ ἐκπληρώνοντο. Καὶ
τὴν πρόνοιαν ταύτην περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων
ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπὴ τῆς συμβάσεως, δι' οὗς ἀνωτέρω
ἐμνημόνευσα λόγους καὶ οὐχὶ ἡ Ἰψ. Πύλη, ἦτις οὐ-
δένα εἶχε λόγον ὅπως ἐξαιρετικῶν τῶν λάθη πρόνοιαν
περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κρήτης ἀπὸ τῶν τῆς λοι-
πῆς Ἀυτοκρατορίας. Καὶ λέγω τούτο διότι ἡ Γεν.
Διοίκησις ἐν τῷ ἀπὸ 13 Ἀυγούστου τοῦ 1880 ἐπι-
σημῶ ἐγγράφῳ τῆς πρὸς τὸ Γεν. Διοικητικὸν Συμβού-
λιον ἰσχυρήσθη ὅτι τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην πρόνοιαν
περὶ τῶν ὑπαλλήλων ἔλαβεν ἡ Αὐτ. Κυβέρνησις, ἐπο-
μένως ἐδικαίωτο νὰ μὴ παραδέχεται τῆν ὑπὸ τῆς
Γεν. Συνελεύσεως ψηφισμένην ἐλάττωσιν τῶν μισθο-
δοσιῶν τῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως
διοριζομένων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων. Ὅτι δὲ πρόνοια
τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συμβάσεως ἐτέθη ἢ διατάξις αὐτῆ
ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου 14ου ἄρθρου τῆς συμβά-
σεως. Ἐτὸ χαρτονόμημα δὲν θέλει κυκλοφορεῖ ἐν τῇ
νήσῳ, οἱ δὲ τῶν ὑπαλλήλων μισθοὶ θὰ πληρώνων-
ται εἰς μεταλλικόν. Ὡς δὲ πᾶς τῆς ἐκείνου ἐνοῖε ἡ
Κυβέρνησις συμφέρον εἶχε ὅπως μὴ τὸ ἄρθρον τούτο
τεθῆαι ἄνευ ὅπως δ' ἐπὶ πρὸς τὰς προαναφερθέντας
λόγους ἡ ἐπιτροπὴ τῆς συμβάσεως ἔλαβε τὴν πρόνοιαν
κατὰ ἀρχήν ἐν τῷ 14ῳ ἄρθρῳ τῆς συμβάσεως, ὅτι